

אפרת פריסטר¹

התכנית משתלבת בתפיסה הבית ספרית המאמינה בפיתוח יכולות וכישורים אישיים בתחומים ייחודיים, כגון אמנות ומדעים ושמה דגש על טיפוח תלמידים מצטיינים והעצמת מורים ולומדים כאחד. התלמידים שנבחרו להשתתף בתכנית "אמירים" הינם תלמידים מצטיינים משכבות הגיל ה-1 שהם בעלי מוטיבציה גבוהה ורצון להצליח ולמצות את הפוטנציאל הטמון בהם בתחומים שונים (תעשייה, תחבורה וכדומה).

בשנת הלימודים תשס"ט התמקד בית הספר בלימוד המהפכה התעשייתית שהחלה באנגליה בסוף המאה ה-18 והתפשטה באירופה ובארצות הברית במאה ה-19. המהפכה התעשייתית התבטאה במעבר מכלכלה המבוססת על חקלאות ועבודת ידניים, לכלכלה המבוססת על תעשייה ועל ייצור המוני במכונות. העיסוק בתקופה זו בא לידי ביטוי בשיעורי האמנות.

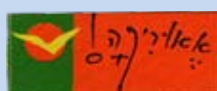
העיסוק בנושא הורחב גם אל לימודי המדע והטכנולוגיה במסגרת תכנית אמירים בקורס שנקרא "ממציאים ומגלים במדע וטכנולוגיה בתקופת המהפכה התעשייתית". הקורס מיועד לתלמידים מצטיינים מכתות ו והוא התקיים במסגרת שעות מיוחדות ששולבו במערכת במהלך יום הלימודים. המפגשים נערכו בקבוצות למידה קטנות (עד חמישה תלמידים

בית הספר היסודי "הס" בפתח תקווה הינו בית ספר "אופראי מוזיקלי" המתמקד באמנות ותרבות עולם. שיעורי החינוך הלשוני משולבים בהוראת מוסיקה ואמנות. במסגרת השיעורים התלמידים עוסקים בחקר ההיסטוריה של האמנות ולומדים אודות אומנים כמו ציירים, פסלים ומוסיקאים המאפיינים תקופות שונות. השיא של תהליכי למידה אלה הוא מופע אופראי רב משתתפים המועלה מדי שנה בבית הספר. אנו מאמינים כי העיסוק באמנויות מעניק במה למגוון של כישרונות ותורם לפיתוח יכולות וכישורים בתחומי דעת נוספים על אלה שנלמדים בתכנית הלימודים הפורמלית בבית הספר.

בשנתיים האחרונות לוקח בית הספר חלק בתכנית "אמירים"² של האגף לתלמידים מחוננים ומצטיינים. זוהי תכנית ייחודית לטיפוח תרבות של מצוינות בית-ספרית הנותנת מענה חלופי ודיפרנציאלי לתלמידים מצטיינים, לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים וגם לכאלה השואפים להשתתף בתכנית זו.

1 אפרת פריסטר היא מרכזת מקצוע בבית ספר הס ומדריכה למדע וטכנולוגיה במרכז פסג"ה פתח תקווה.

2 תכנית אמירים: על התכנית תוכלו לקרוא במאמר "פורצים גבולות ב"מצוינות 2000" שבגיליון זה.

החשמל מאז המהפכה התעשייתית ועד היום וכן אספו מידע אודות ממצאים הקשורים להמצאות אלה כמו ג'יימס וואט, אלווה תומאס אדיסון.

הטיפול בסוגיות הללו זימן לתלמידים העשרה בתכנים יחד עם הבנייה של מיומנויות חשיבה מסדר גבוה כגון: חשיבה ביקורתית ויצירתית ויכולת של פתרון בעיות וקבלת החלטות. הלמידה בקורס התבססה על תהליך חקירה שהיה מלווה בהכנת תוצר מסכם כמו דגמים של תגליות והמצאות שאפיינו את תקופת המהפכה התעשייתית ו/או דגמים שהומצאו על ידי התלמידים. נוסף לכך התלמידים התבקשו להגיש גם תוצר כתוב: תלקיט המתעד את תהליך הלמידה והכנת הדגמים. דרכי הלמידה המגוונות בקורס והמקצועיות של המורים תרמו להצלחה רבה של התכנית בבית הספר. התלמידים שנבחרו חשו גאווה יחידה ותלמידים (ואף הורים) רבים נוספים בקשו להשתתף בתכנית בשנת הלימודים הבאה, שתתמקד בנקודות ההשקה שבין תחומי המדע והטכנולוגיה לתחום הקולינריה.

בקבוצה) ובמליאה. סך הכול השתתפו בקורס 49 תלמידים. בכל שבוע התקיים מפגש קבוצתי אחד עם מורה ומפגש מליאה אחד. במסגרת הקורס התלמידים חקרו המצאות ותגליות מתקופת המהפכה התעשייתית הקשורות לסוגיות מדעיות וטכנולוגיות נבחרות ועקבו אחר גלגולי ההמצאות מאז ועד היום. תקופת המהפכה התעשייתית מהווה ציון דרך בהתפתחות בתי חרושת, מפעלי תעשייה מכוונות גדולות המופעלות באמצעות חומרי דלק שונים. השימוש בחומרי דלק הביא לעלייה ברמת החיים של בני האדם, בד בבד עם הידלדלות משאבי הטבע וזיהום הסביבה כתוצאה מהצריכה המוגברת. הסוגיות בהן טפלו התלמידים התמקדו בנושאים הבאים: אוויר, מים, תנועה, אנרגיה חשמלית ומגנטיות ובהקשרים הבריאותיים והסביבתיים שלהם. לדוגמה: אחת הסוגיות בה עסקו התלמידים היא אנרגיה חשמלית, יישומיה בחברה ובתרבות והשפעותיה על הבריאות ועל איכות החיים. התלמידים חקרו את הנושא באמצעות עריכת ניסויים במעבדה, ואספו מידע אודות גלגולו של המנוע החשמלי ונורת

